

Drávai Utakon első forduló

A beküldő iskola neve:

Postacíme:

További elérhetőségei:

A csapat jeligéje:

A csapattagok osztálya:

Kapcsolattartó tanár:

A beküldést postai úton várjuk!

Beérkezési határidő: A beküldés határideje: 2010. március 1.

Postacímünk:

Somogyi TISZK Közép- és Szakiskola Dráva Völgye Középiskolája

Drávai Utakon Verseny

7570 Bares, Latinca S. 13

Történelem

A Drávai utakon vetélkedő történelemből a Hunyadiak korához kapcsolódik.

A feladatok megoldásában az alábbi szakirodalom nyújt segítséget:

- az érvényben lévő tankönyvek és olvasókönyvek (6. osztály)
- Csukovits Enikő: Liliom és holló, Magyar Könyvklub- Helikon Kiadó, 52-102. oldal

1. Feladat

Hunyadi János csatáival kapcsolatos a feladat. **Az idézetek alapján dönts el, melyik ütközetről vagy hadjáratról van szó! Írd le azt is, mikor történtek!** (8 pont)

„Mindkét részen sokan esnek el, de sokkal többen a törökök oldalán. (...) Ulászló király, látva, hogy az ellenséges lovasság fut, s hogy Murád császár és tábora reszket a félelemtől, a személyének védelmére rendelt csapatot harcba indította, s miközben a vajda úr és a többiek vad küzdelemben csatáztak, megrohanta a császár táborát, teljesen meg akarta semmisíteni. A gyalogosok sűrű csapatai közé ért, azoknak a nagy sokasága rárohant, elnyomta őt a csapatával együtt: elesett.” (Thuróczy János krónikájából)

ütközet, hadjárat: _____ **évszám:** _____

„A Balkán-hegységen ugyan a kemény tél miatt nem sikerült átkelniük, de felszabadították Szerbia jelentős részét. A szultán a béke fejében ígéretet tett arra, hogy visszaadja Szerbia függetlenségét, és 100 ezer arany hadi kárpótlást fizet.” (tankönyvi szöveg)

ütközet, hadjárat: _____ **évszám:** _____

„Elérkezett végre a félelmetes ostromhoz a besztercei gróf úr (**Hunyadi**), eme virtusra és vitézségre termett férfiú. Csekély számú zsoldosa volt csak a nagy ellenséggel szemben. Magyarországbeli keresztet viselő számos népek is verődtek össze Kapisztrán János fráter alatt, hogy harcoljanak Krisztus nevéért. Lengyelország tájairól is jött néhány keresztes. (...) Isten dicsőségére és a császár zavarodására úgy történt, hogy visszamaradt mind a hadi készület; az összes a nép és az ágyuk különb-különb neme is, amelyeket ide hurcolt, zsákmányul estek. Így esett a török császárnak (...) a magyarokkal vívott csatája.” (*Thuróczy-krónika*)

ütközet, hadjárat: _____ **évszám:** _____

„Hunyadi országos had élén benyomult Szerbiába, hogy albán segédcsapatokkal egyesülve döntő ütközetre kényszerítse a szultánt. A szerbek 1389. évi súlyos vereségének színhelyén azonban érkezésükkor már ott állt a szultáni had, elvágva az egyesülés lehetőségét. A csatára kényszerített magyar sereg nagy része oda veszett a három napig tartó küzdelemben.” (részlet a Liliom és holló című könyvből)

ütközet, hadjárat: _____ **évszám:** _____

2. Feladat

Mikor és milyen körülmények közül haltak meg a következő személyek? (elemenként 2-2 pont, összesen 14 pont)

Habsburg Albert

Dugovics Titusz

Vitéz János

Cillei Ulrik

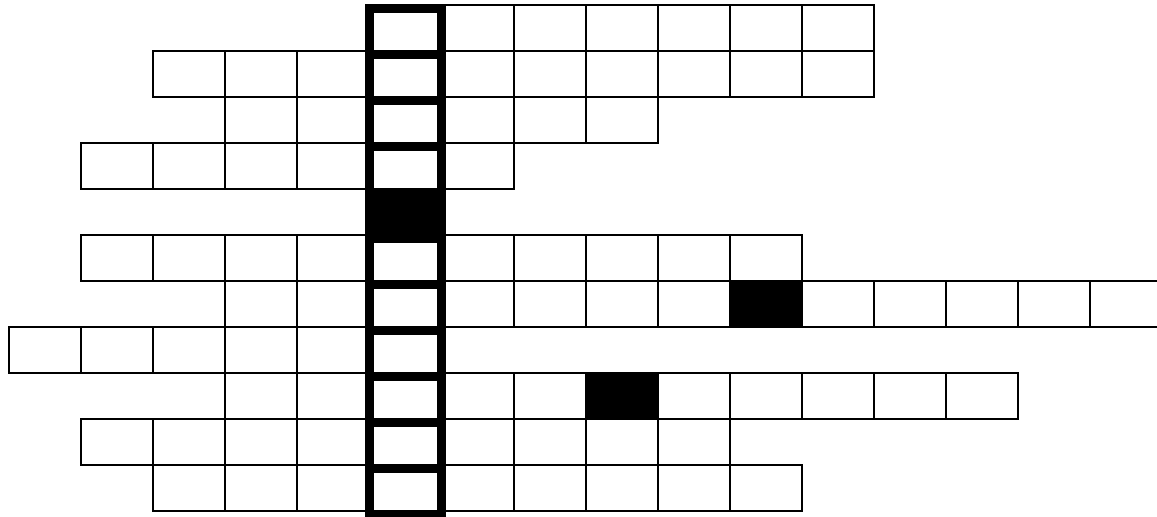
V. László

Podjebrád Katalin

Szilágyi Mihály

3. Feladat

Keresztrejtvény: A megfejtés a *Magyarország krónikája* című mű kiadója. **Röviden mutasd be öt!** (10+4 pont, összesen 14 pont)

1. Zsigmond király stájer származású apósának keresztneve
2. A kormányzó latin megfelelője
3. A középkor hírhedt járványa, ebben halt meg Hunyadi János is
4. Cillei Ulrik tulajdonában lévő vár a mai Horvátországban
5. Lucerai püspök és itáliai humanista Mátyás udvarában
6. Mátyás köznemesi származású kincstartója
7. A Konstantinápolyt elfoglaló szultán neve
8. Hunyadi János szláv neve
9. 1361-től a török birodalom fővárosa és az 1444-ben megkötött béke helyszíne
10. A hadiadó latin neve

4. Feladat

Kiről szólnak a következő idézetek? **Írd az idézetek után!** (4 pont)

„A nemes ifjú királynak koronázásán kívül még egy kis öröme akadt, mert hangosan sírt, úgyhogy az egész templomban hallatszott, a köznép csodálkozott is rajta, és mondogatták, hogy ez nem egy tizenkét hetes gyermeknek a hangja.” _____

„...a királyné vörös bársony-ruhát viselt, a ruhaujjak olasz divat szerint kivágottak voltak, kibontott hajában két értékes és csaknem gömbölyű igazgyöngy ragyogott.”

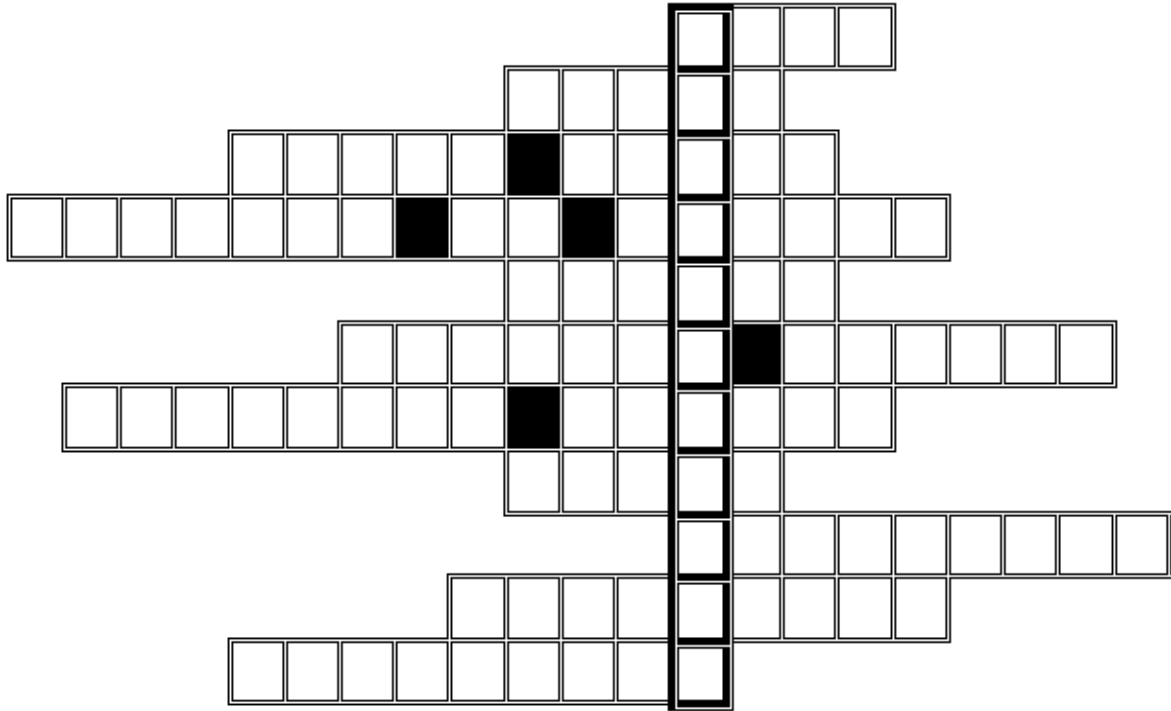
„Az apai örökséget csak rövid időre sikerült megkaparintania. 1457 márciusában őrizetbe vették, a halálos ítéletet 16-án hajtották végre a budai Szent György téren.”

„Janus Pannonius ferrarai tanulótársa és legjobb barátja volt, aki 1461 és 1485 között több alkalommal járt Magyarországon. Legismertebb műve Mátyás király bölcs, tréfás mondásairól és tetteiről szól.” _____

Magyar nyelv és irodalom

1. Feladat

Janus Pannonius – Irodalmi rejtvény

- 1.) Püspöke volt ennek a városnak.
- 2.) 1451-ben itt vakációzott.
- 3.) Nagybátyjának neve.
- 4.) Híres humanista, az Ő ferrarai magániskolájában tanult Janus Pannonius is.
- 5.) Panaszos, fájdalmas érzelmeket kifejező műfaj.
- 6.) Ennek a királynak az udvarában szolgált, valamint követe is volt.
- 7.) Barátja és ferrarai iskolatársa, történetíró.
- 8.) Verseit ezen a nyelven írta.
- 9.) Születésének helyszíne.
- 10.) Fafajta, melyhez hasonlítja magát egyik híres versében.
- 11.) Latin költő, aki szellemes csipkelődő hangnemben írta műveit, Janus Pannonius korai epigrammáinak a mintát szolgálta.

Fejtsd ki a megfejtésben szereplő fogalmat!

(15 pont)

2. Feladat

Írd a képek mellé a címüket és alkotóikat!

Alkotások címe	Alkotók
Santa Maria del Fiore	Leon Battista Alberti
Palazzo Rucellai	Donatello
Gattamelata szobra	Botticelli
Tavaszi	Filippo Brunelleschi

(6 pont)

3. Feladat

Írj disztichonban egy nyolc soros verset, melynek témája a természet legyen!

Címe:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

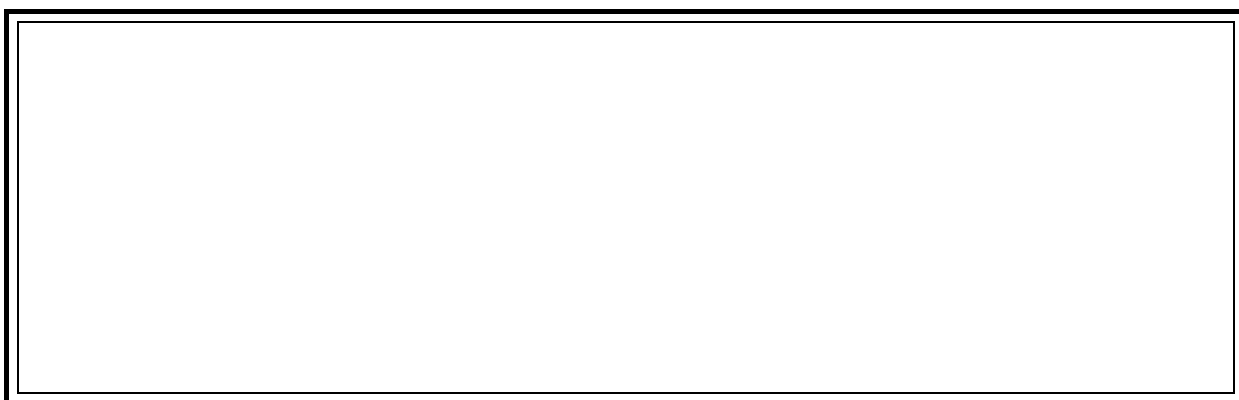
.....

.....

(10 pont)

4. Feladat

Sorolj fel öt allegorikus alakot a reneszánsz színház elődjének számító moralitásból, az *Akárkiből!* Az egyik allegorikus alakot képzletednek megfelelően rajzold is le! (A/4-es papíron rajzolj!)

(9 pont)

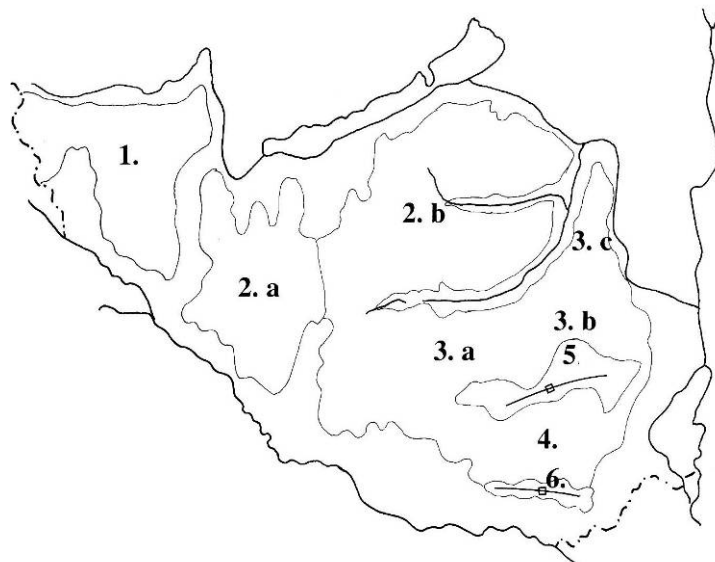
Földrajz

Források:

1. Dr. Jelenszkyné Fábrián Ildikó - Láng György - Útőné Visi Judit: Földrajz 8. – Műszaki Könyvkiadó, Bp. 2004.
2. Dr. Döbrönte Zoltánné: Földrajz az általános iskola 8. osztálya és a 14 évesek számára – Apáczai Kiadó, Celldömölk 2002.
3. Nagy Vendelné - Rugli Ilona - Dr. Udvarhelyi Károly: Földrajz az általános iskola 8. évfolyama számára – Nemzeti Tankönyvkiadó 2004.

1. Feladat

Melyek a Dunántúli-dombság természetes határai? Nevezd meg a határoló folyókat és tavakat! (Írd a kezdőbetűket a térképvázlatra!)

Nevezd meg a tájakat!

1.
2.
 - a)
 - b)
3.
 - a)
 - b)
 - c)
4.
5.
6.

12 pont

2. Feladat

Egészítsd ki a Dunántúli-dombság éghajlatára, növényzetére és talajára vonatkozó megállapításokat!

A Dunántúli-dombság éghajlatában kettős hatás érvényesül. Nyugaton az hatás következtében a csapadék, a tél, a nyár A délebbre fekvő tájakon a hatásnak köszönhetően a tavasz és az őszi Ez a hatás okozza őszen a is. A csapadékosabb éghajlat következtében a dombságok területe, különösen azok nyugati része,, mint az Alföld. A táj legnagyobb részét borítja.

5 pont

3. Feladat

Csoportosítsd termőhelyük szerint a termesztett növényeket! Írd a nevüket a megfelelő helyre!

kukorica, kajszibarack, szőlő, szalastakarmány, búza, rozs, cukorrépa, őszibarack
 Melegebb, szárazabb löszös tájak:

Hűvösebb, csapadékosabb területek:

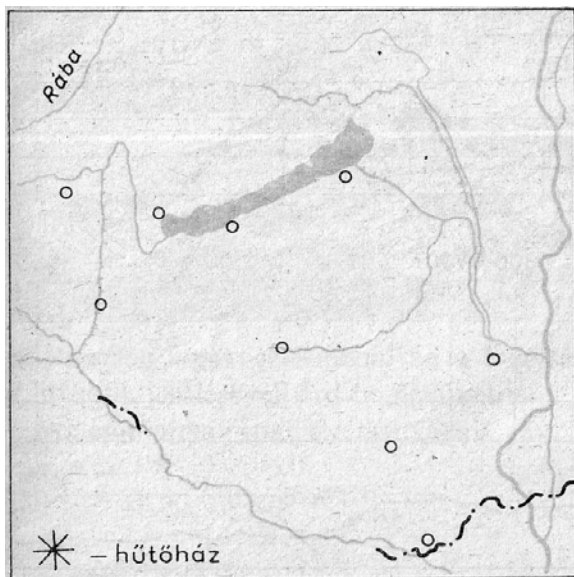
Délies lejtők:

Mely történelmi borvidékeink találhatóak ezen a nagytájon?

7 pont

4. Feladat

Írd a térképészletbe a városok nevét és a rájuk jellemző iparcsoportok számát! (Az üdülőközpontok ipara nincs jelölve!)

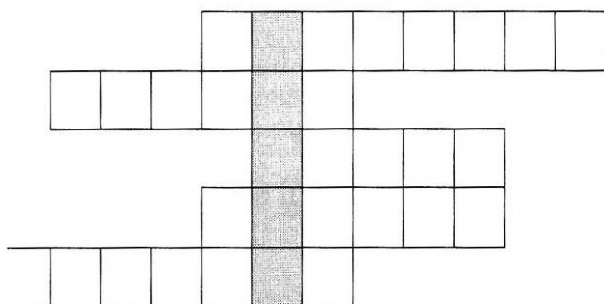

1.							
2.							
3.							
4.							
5.							
6.							

9 pont

5. Feladat

Írd be a rejtvénybe a meghatározásnak megfelelő fogalmakat! Ha a megoldásod helyes, akkor a megvastagított, függőleges oszlop betűiből egy sajátos kerámiabevonat nevét kapod meg! A megoldásban segít az atlaszod is!

1. Cementgyára helyi mészkőre települt.
2. A Balaton déli partjának fővárosa.
3. A Mecsek legmagasabb pontja.
4. Történelmi váráról nevezetes kisváros.
5. Nemzetközi híró gyógyfürdőnk a Villányi-hegység előterében.

Melyik híres gyárhoz kapcsolható a kapott fogalom?

2 pont

Biológia

1. Feladat (34 pont)

Mondj egy védett halfajt, amely a Dráva-folyóban is él!

Mit jelent a csomoros nyár kifejezés?

Melyik országban ered a Dráva? Hány országot érint a Duna-torkolatig?

Mit ábrázol a Duna-Dráva Nemzeti Park címere?

Milyen élőlény a topolya?

Hol él a hármalevelű fogasír?

Mennyi a fekete gólya eszmei értéke?

Melyik az a rovarfaj, amelynek egyedüli élőhelye a Földön a Dráva-folyó?

Sorolj fel a Dráva mentén fészkelő védett madarakat! (3)

Melyek a Zákányi-dombsor védett növényfajai? (2)

2. Feladat (8 pont)

Tesztfeladat: Karikázd be a helyes válaszok betűjeleit, ahol szükséges írásban válaszolj!

1. A Duna-Dráva Nemzeti Park területe:

- a. 35000 ha
- b. 40000 ha
- c. 50000 ha
- d. 55000 ha

2. A felsorolt madárfajok közül melyik nem fészkel a Dráva mentén?

- a. fekete gólya
- b. parti fecske
- c. rétisas
- d. rózsás gödény

3. Hol fészkel a kis csér?

- a. magaspartok oldalában
- b. ártéri erdőkben
- c. borókásokban
- d. kavicszátonyokon

4. Melyik madár szerepel az 50 Ft-os pénzermén?

- a. nagy kócsag
- b. kerecsensólyom
- c. túzok
- d. fekete gólya